

Важно је да научиш да препознаш да ли се насиље дешава теби или некоме у твојој околини.

Насиље је сваки облик понашања који угрожава нечије здравље, развој и достојанство. Насиље има више облика:

Физичко насиље је ударац, чврга, гурање и свако слично понашање које доводи до стварних или могућих телесних повреда.

Емоционално или психичко насиље је оно које другоме наноси душевну патњу, тугу или страх. Када некога искључимо из групе или друштва, то је **социјално насиље**.

Када неко учествује у сексуалној активности коју не схвата или не жели, тада говоримо о **сексуалном насиљу**.

Електронско насиље је када се користе поруке или снимци мобилним телефоном, рачунар, Интернет и слично да би се некоме нанео бол или увреда.

Ако се насиље дешава међу децом истог или сличног узраста, онда је то **вршњачко насиље**. Када оно траје дужи временски период и када је онај који врши насиље јачи, онда је то **вршњачко злостављање**.

Како да избегнеш насиље?

У школу и из школе иди осветљеним улицама, избегавај пречице и места где нема пролазника. Кад год можеш иди у друштво.

Са онима са којима се дружиш развијај узајамно поверење и поштовање.

Ако чујеш да се негде припрема туча, немој да се придружиш, него обавести наставника или неку другу одраслу особу, а они ће позвати полицију.

Немој да носиш са собом опасне предмете или оружје. Ако носиш такве ствари, можда ћеш их и употребити. Ако их употребиш, угрозићеш себе и друге.

Када користиш Интернет...

Онима које упознајеш на Интернету никада немој давати своје личне податке, кућну адресу, број телефона или име школе, а да се претходно не договориш са родитељима.

Никада не договарај сусрете уживо, а да то не кажеш родитељима. ТИ увек буди ТИ, а не неко или нешто што ниси.

Ако ти неко понуди преко Интернета нешто што звучи сувише добро да би било истинито, онда то сигурно није истина!

Шта да радиш када се неко према теби понаша насилно?

Не реагуј на провокације – иза њих обично не стоје стварни разлози за сукоб, него нечија жеља да се свађа или туче.

Покушај да избегнеш свађу, а ако до ње дође, настој да што пре изађеш из те ситуације.

Свакоме се може десити да погрешити – зато пружи и себи и другима прилику за промену.

Ако те неко нападне, а нема никога да ти помогне, покушај да побегнеш или да вичеш – скрени пажњу на себе тражећи помоћ.

Не смишљај освету и немој на насиље да одговараш новим насиљем – **оно тако никада неће престати.**

А ако се насиље дешава неком другом?

Покушај да помогнеш.

Помози у помоћ одрасле из своје околине.

Позови другове и другарице да стану у заштиту онога ко трпи насиље – тако ћете показати да је већина вас против насиља.

Унапред се договори са другарима како ћете реаговати ако до насиља дође.

Шта да радиш ако претрпиш насиље?

Најважније је да не ћутиш!

Испричај некој одраслој особи шта се догодило, **онако како је било** (родитељима, наставнику, тиму за заштиту од насиља, полицајцу).

Ако се плашиш да о томе говориш, позови друга или другарицу.

Ако у школи постоји „поверљива пошта“ напиши шта се догодило и убаци то у кутију.

Одрасли морају да реагују и да ти помогну да се проблем реши.

ЗАУСТАВИМО НАСИЉЕ
ЗАЈЕДНО.

НАСИЉЕ НЕ ПРЕСТАЈЕ САМО!